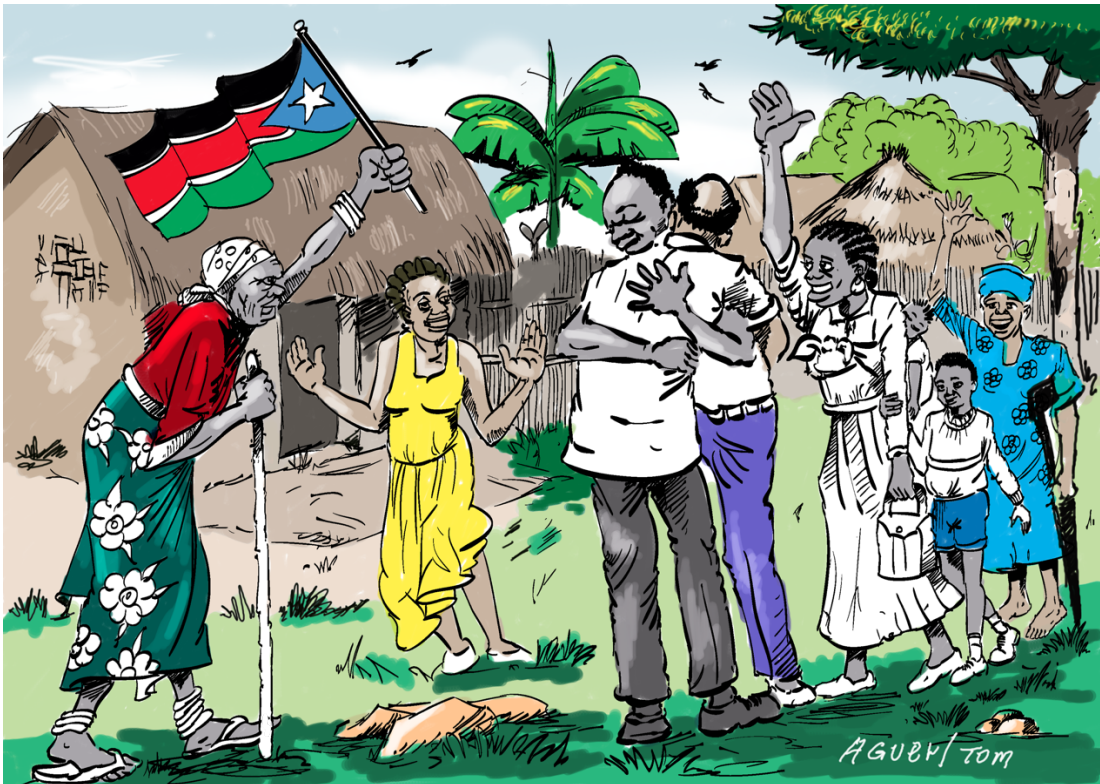

**Reconstituted Joint Monitoring and Evaluation Commission
(RJMEC)**

**MULAKAS TA
ITIFAKIYA AL MUNASHIT LE HILLU MUSHKILA FI
JUNUB SUDAN (R-ARCSS)
12 SHAHAR TISA 2018**

Waraga de talau le sabab ta maalumaat. Huwo kutu fi ras ashan amulu le hajaat al muhim ashan bi amulu agara wa fihim besit bes R-ARCSS 2018. le murajaa wa kalam al bi rijau ta dururiyaat al sah, keli ita rija le kalam al katibu ta R-ARCSS 2018.

<i>MUKADIMA</i>	2
<i>FASIL NIMIRA 1</i>	3
<i>Mounou yauu al bi kawiin Hukuma Intikaliya ta Wehida Wataniya al Munashit?</i>	3
<i>Zol kabiir</i>	4
<i>Shokol wa Takwiinaat ta Hukuma</i>	4
<i>Muasasaat ta itiakiya wa aliyaat</i>	6
<i>FASIL NIMIRA 2</i>	7
<i>Wagifu harb al daem wa tartibaat ta amini</i>	7
<i>Aliyaat ta tartibaat amini</i>	8
<i>FASIL NIMIRA 3</i>	9
<i>FASIL NIMIRA 4</i>	10
<i>Ahdaf al raiisiya</i>	10
<i>FASIL NIMIRA 5</i>	12
<i>Mufawdiya ta siika, musalaha wa ilaj</i>	12
<i>Mahkama mushtarak le Junub Sudan</i>	13
<i>Mufawadiya wa Sultat Tawidaat</i>	14
<i>FASIL NIMIRA 6</i>	15
<i>FASIL NIMIRA 7</i>	17

MUKADIMA

Waraga de kalaku ashan wafiru maalumaat aan itifakiya salam fi Junub Sudan. Itifakiya de kan madau fi yom 12 shahar Tisa 2018, huwo wasifu shounou yauu dururi le dawla ashan tala kowies badi harb , wa kef ijriaat ta musalah watani wa ilaj bi agder badau.

Kulu ahzab al mada itifakiya bi kun masuliin fugu, wa humon kutu fi ras tumon ashan amulu beled muwahad, fugu salam wa mujtamaa fugu izdiyar, humon nadam shediid ashan taab ta nas wa ma deru kerer galtaat al futu. Hssa, mujtamaa taniina lazim bi indu assas ta addala , musawat , ihtiram le hugug insan wa ganoun.

FASIL NIMIRA 1

Fasil de aan Hukuma Intikaliya ta Wehida al Wataniya al Munashit, Hukuma ta wehida wataniya al jidiid be amulu bad nihaya ta fatra intikaliya al gubal, wa bi hawilu le hukuma intikaliya ta wuehida wataniya al munasht, naddi huwo munashit ashan kutu fogu hayat min itifagiya ta ahzab. Wa ashan huwo mafi fogu ahzab jidiid.

Fi itniin fatra al raiisi al wasifu fi itifagiya ta salam. fi fatra gubulu fatra intikaliya al be gani tamaniya shuhur min tarik al madau itifakiya de fogu, wa bi kalasu fi shahar kamsa ta 2019. Baden, fi talata sena ta hukuma al wehida al wataniya al munashit. Dak yauu bi naddi fatra intikaliya wa bi gani le hadi 2021. Itniin shuhur gubal nihaya ta fatra intikaliya, intikabaat al dimucatiya bi amulu ashan bi karir takwiin ta hukuma al jai. Fatra Intikaliya al gubal midu bi 6 shuhur.

Itifagiya de, waddi le Hukuma Intikaliya ta Wehida al Wataniya al Munashit shokol ashan rija salam al bi gani ketiir wa al daem, amni wa istikrar fi beled. Nas al sibu beyuut tumon wa lajiin bi rija warra, wa bi kun fi ijriat ta musalaha wataniya wa ilaj bi amulu . Kaman bi kun fi ijriat ta amulu doustour daem.

Fi kulu shokolaat ta Hukuma wa kidma madeniya, bi kun fi shafafiya wa muhassaba fi iddara ta hajaat ta dowla wa mawarid. Buniya tehtiya al damiruu bi rija abinu. Bi kun fi iddu nas,teksim ta sultaat ketiir wa mawarid le mustawiyat ta hukuma al tahat,wa be jahizu le intikabaat.

Hukuma ta junub Sudan bi kun guwi kan humon silu hassanaat ta tanuua al al watani fi beled, nuua wa nas al gi mesil fi mantik, nouswan bi kawin 35% fi hukuma, wa kulu al fi itifagiya bi agder iktar nouswan le majlis ta wazara.shabab ta junub Sudan Kaman bi kun fi makan al bi amulu karar.

Mounou yauu al bi kawiin Hukuma Intikaliya ta Wehida Wataniya al Munashit?

Hukuma Intikaliya ta Wehida Wataniya bi kawiin min ahzab ketiir, wa humon yauu Hukuma Intikaliya ta Jumhuriya ta Junub Sudan al hasa, huwo Hukuma al jahiz, baden , Haraka shabiya le Tahrir sudan fi muaarada limu le humon, majmua ta muaarada ta junub Sudan (SSOA), nas al kan fi sijiin (FDs) wa nas ahzab siyasiya taniin (OPP). fi fatra Intikaliya al gubal hukuma bi istamir fi shokol hassab doustour intikaliya ta sena 2011 ta jumhuriya junub Sudan (TCRSS) ze ma amulu fogu taadilaat.

Zol kabiir

Fug ta Hukuma Intikaliya ta Wehida Wataniya bi kun fi riaasa al bi kawiin min raiis, al huwo yauu Salva Kiir Mayardit. Baden fi naiib raiis al awal, al huwo bi kun Dr. Riek Machar Teny. Baden fi arba nuwab le raiis taniin al bi iktaru ma ahzab taniin ma wahid mara. Riaasa yauu bi ainu wara ta tanfiiz ta itifagiya de, wa gawaniin al sedegu ma nas barlaman al intikaliya. Manasib ta naiib raiis wa arba nuwab ta raiis bi wagifu kan fatra intikaliya kalas kalasu. Ila kan doustour al daem roudou humon bi gani.

Nas mounou yauu nas kubar taniina? raiis yauu zol kebiir ta dawla.wa huwo kaman yauu kaed ta jesh al watani , shokol tou al tamam ashan amulu himaya le siyada ta junub Sudan wa sharaf ta arid. shokolaat tou taniin huwo raiis ta mejles ta wazara, mejles amni al watani, wa mejles deffa al watani. Raiis Kaman bi madda gawaniin al kalas nas ta barlaman intikaliya roudou fogu. Raiis yauu barrau bi allinu hala ta tawari wa harb, raiis yauu bi limu nas ta barlaman al intikaliya.

Naiib raiis al awal yauu bi gani zol kebiir le jesh ta SPLM- IO fi muaarada ie hadi kan wahidu jesh. fi zaman al raiis mafi, naiib raiis al awal bi gani zol kebiir muaakad. huwo Kaman bi istakal fi makan ta raiis fi majalis al bara barau al kan raiis yauu zol kebiir.

Arba nuwab ta raiis humon bi ainu shokol ta mufawdiyaat al wataniya, ze mufawdiya ta diid fasad, mufawdiya ta hugug insan. humon Kaman bi gani fi majalis ta amni watani wa deffa watani. Shokol tumon Kaman ashan akidu kararaat al amulu ma majles wazara kalas nefizu.

Karar al gi amulu fi riaasa huwo yauu ta nas kulu, wa bi kun fi asa mushawaraat mustamir . kararaat del fogu iktiyar ta huukam ta wilayaat, aw taiin aw nas bi nezilu fi mash fi jesh, 4aman deru tasdik min majles ta amni al watani wa majles deffa al watani.

Shokol wa Takwiinaat ta Hukuma

Shokol ta hukuma al raiisi gasimu le kamsa aksam, humon yauu tereka ta hukuma, iktisad, waddi kadamaat, buniya tehtiya wa nuua wa shabab,ashan saidu fi wasoulu shokol de, fi majles ta wazara wa majalis taniin.

Majles wazara huwo majmua fogu 35 wazara, mansab ta wazir bi shariku bein ahzab ze kidda, 20 manasib le (RTGoNU) 9 le SPLM/A – IO, 3 le (SSOP) 2 le (FDs) wa 1 le OPP.

Shokol ta majles wazara ashan tanfiiz ta itifagiya de fi usloub al kuwies al bi sabiit salam , hukuma shamiil wa musalah. huwo bi jahiz ganoun, bi tawiir siyasaat wa barnamijaat wa bi kutu mawarid al dourouri. fi 12 nouswan bi iktaru le majles wazara, wa fi 10 nuwab ma hakiba mushtarak nisbiya bein ahzab. nas al fi majles wazara lazim bi ja min kulu junub Sudan, gi akisu tanaua taniina al wataniya.

Baden, fi Sulta Tashrae Wataniya Intikaliya, huwo makan al kulu nas bi ja sawa asan nakisu kalam al muhim. kawinu min majles tashrae wataniya intikaliya, wa majles ta wilayaat, ze hukuma wuhda wataniya intikaliya al munasht, de bi ruwa le hadi intikabaat bi amulu. Majles bi kun fugu 550 nas gasimu nisbiya bein ahzab. shokol tou ashan amulu daam le ijriaat intikaliya wa islahaat al fi itifakiya de.

Majles ta wilayaat yauu bi waddi sawot le manatik ta junub sudan bi tasiil ta wilayaat. Shekel al asli wa takwiin ta majles de bi itamid le shukul ta mufawdiya ta hudud al mustakiil. de yauu mufawdiya al amuluu bi itifakiya ta salam asan ainu hudud ta wilaya al hasa ma junub Sudan wa akidu humon kowiesiin, humon bi agder gani kida, bi saidu humon ma lejna ta hudud al tekani, huwo jesim min nas al roudou kawinu min nas al indu kibra fi shokol al bi istakalu ashan arufu wa resimu manatik ta gabilaat.

Mufawdiya ta hudud al mustakiil indu 90 yom asan waddi hajaat al humon ligu. Lakin kan mafi natija wadeh, baden, bi amulu istifta gubal nihaya ta fatra intikaliya al gubal ashan humon ashan karir fi kalam.

Fi bidaya ta fatra intikaliya, hukumaat ta wilayaat wa hukumaat mahaliya bi shariku bein ahzab fi mustawiyaat del. 55% le Hukuma ta wehida wataniya intikaliya al munashit wa 27 % le haraka shabiya fi muarada, 10 % SSOA, wa 8% le ahzab taniin. manasib ze hukam, raiis ta barlaman wa muhafiziin ta mukataat kaman bi shariku. nas al kan fi sijin bi indu 3 waziraat fi wilaya.

Nizam gadaeya al mustakiil ta junub sudan huwo fi asas infisal ta guwa wa siyada ta ganoun. lejna ta taadiilaat gadaeya bi kalakuu asan amulu murajaa le ganoun ta gadaeya fi fatra intikaliya wa amulu tawsiyyaat le hukuma ta wehida wataniya intikaliya al munashit asan taadiilaat ta gadaeya . mahkama doustouri Kaman bi kawiinu fi fatra intikaliya.

Muasasaat ta itiakiya wa aliyaat

Salam huwo haja al deru zaman wa juhud asan bi hasil. yaani, bi kun fi muasasaat wa tareka al bi agder faelan silu shukul dourouri asan waddi salam le nas. kalaku humon asan waddi le nas zaman wa mahal asan bi kalimu ma badun. anna hasa bi wasifu taniin al muhim. masal, fi lejna al wataniya gubal intikaliya, al kawiinu ma nas ketiir min ahzab. lejna de yauu bi ainu kulu shokol fi fatra gubal intikaliya.

Fi Kaman lejna ta sala doustour al wataniya, huwo bi kawiinu min mumasilliin shariku nisbi bein ahzab, wa mumasil min kulu mujtamaa madeni, nouswan wa majmuaat ta shabab. fi fatra intikaliya, huwo bi katibu wa kalasu ganoun ta sala doustour fi talata ausbou, al bi limu ARCSS al munashit ta TCRSS 2011 (ze salau kalas) de bi amulu takiid inu kulu haja fi itifagiya ta salam kalas ganouni wa tamam ma doustour ta beled. Humon bi amulu murajaa wa kamilu tasilihaat le ketiir min gawaniin ta amni al watani fi talata shuhur.

Fi ketiir min muasasaat wa aliyaat intikaliya. fi fatra intikaliya, ishriin muasasaat wa mufawdiyaat bi rija abinu wa rija kawiinu fi mustawa ta dowla ashan akid istiklal wa muhassaba tumon. del fogu mufawdiya ta diid fasad, mufawdiya ta hugug insan, mufawdiya ta lajiin wa mufawdiya ta silu sila min nas, wa rija amulu jesh wahid.

Fi nihaya, intikabaat al wataniya yauu hadaf muhim ta itifagiya ta salam. ashan nizam ta intikabaat, mufawdiya ta intikabaat al watani abu kuwies bi rija kawinu fi sena al awal ta fatra intikaliya. fi sita shuhur min muda ta itifagiya, lejna ta sala doustour al watani bi katibu ganoun al bi akidu huriya wa dimukuratiya tasjiil ta ahzab siyasiya bi agder amulu tasjiil ta nas al bi sawutu bi alinu gubal sita shuhur min bidaya ta intikabaat al watani, fi mantik wa fi aalam. bi azimu nas al bi ragibu intikabaat. intikabaat bi amulu sitiin yom gubal nihaya ta fatra intikaliya. Dell yauu nizamaat ta hukuma al bi shekel dowla taniina fi salam, amni wa karama.

FASIL NIMIRA 2

Fasil de aan wagifu harb ta kulu kulu wa tartibaat al amini nizam ta intikali. Huwo muhim ashan arufu kan keƙ Dousman bi wagifu, wa keƙ ahzab bi akidu inu kalas ma bi badda Dousman tani ashan nas bi agder ruwa le bet tumon wa ish fi amin wa karama muwatiniin lazim bi agder ruwa le shokol tumon fi aman wa itmataa bi haraka hur. Jesh ta junub Sudan yauu muhim le ilaj watani wa musalaha watani, wa humon bi istakal sawa ashan wafiru himaya le beled kulu.

Wagifu harb al daem wa tartibaat ta amini

Ahzab kalas roudou kalam ta wagifu harb al daem al bi badda fi yom 1 fi sahar sabba 2018. De bi abinu itifakiya ta wagifu mashakil al maddau fi yom 21 shahar itnashar 2017. Itifakiya dak indu talabaat asan wafiru himaya le muwatiniin, fugu nouswan wa banaat wa wafiru dakalu musadaat insaniya le nas al muhtajiin. huwo Kaman bi talabu muhasaba, wa al bi iltazim bi gawaniin insaniya aalamiya.

Fi nizam ta amni taniin al bi saidu fi hala ta amin rija le warra wa bi kun aadi tani mara. Bi musharaka ta itifakiya de ma kulu wahid tahat kiyada tumon. ahzab bi akidu inu jesh tumon biga rija warra wa gasiimu min humon. humon Kaman ma bi silu intikam wala ikab. ashan bi kun wadeh, ahzab lazim bi sibu aamal dell:

- i) Kalaku hwajis asan musadaat insaniya bi dakalu;
- ii) Bi sibu unuf jensi diid mara;
- iii) istimal tajniid ta yal fi jesh;
- iv) Dakalu daaya ta harb, wa haraka aw tajniid ketiir; wa
- v) Hajimu nazihiin, lajiin, nas ta ilam, muwazifiin ta UN aw muedaat tumon, JMEC/ CTSAMVM wa kulu munazamaat 7ataniya, aalamiya, wa al gair hukumiya.

Masajiin ta harb bi fiiku le lejina ta salib al ahmar al duwaliya, wa kulu nas al ma junubiin bi sibu beled fi zaman ta gubal fatra intikaliya.

Itifakiya bi talabu inu fi zaman ta gubal fatra intikaliya, bi talau jesh kulu min manatik ta muwatiniin, silahaat abu tagiil, tawiil wa wasat bi limu. karritaata ta mahalaat ta jesh bi wafiru le nas ta murakaba

ta aliyaat. Jesh al bi limu humon barrau fi addat besit asan bi talau humon barra wa waddi le humon shukul fi muasasaat ta junub sudan al barra barrau le kidma ganouni ta junub.

Kidmaat taniin dol humon yauu jesh watani muwahad, kidma ta amni al watani. bolis, sujun, matafi, wa kadamaat ta hayat berriya. Kan ma del, baden jesh agder ruwa fi barnamij ta limu silah, fiku wa rija limu humon (DDR). De bi saidu nas al kan gi Dousman asan ligu sikaat al bi istamilu le amulu hayat tumon kef bi ish.

Baden fatra intikaliya bi badda tawali, kan jesh wazau, aw baddi tamaniya shuhur, al gariib kalis. DDR bi istamir fi fatra de, wa jesh al silu bi istamir fi tadriib tumon – silahaat al limu bi silu baiid, wa fi nihaya ta fatra, jesh al watani bi nazimu wa wazau fi junub sudan kulu. Jesh Kaman bi jahizu ashan tawfiir ta aamin le intikabaat.

Aliyaat ta tartibaat amini

Fi aliyaat kalaku aw rija takwiinu ashan saidu fi tartiibaat amniya bi ruwa kowies. ze, lejna ta aamin intikaliya al mushtarak al kawiiinu min mumasiliin ta ahzab. huwo al bi kutu shurut le nas al deru amulu kidma fi kadamaat taniin fi beled. Huwo Kaman bi katit wa bi silu masouliya ta rija wehida ta kulu jesh. Fi zaman ta fatra intikaliya al gubal, nas kubar ta jesh al fi hasa bi istamir fi shokol tumon bi tansiik ma lejna ta deffa al mustarak.

Fi aliya wahid al fi jahiz isim tou aliya ta Wagifu Harb wa Tartiibaat ta amniya Intikaliya aliya ta murakaba. de yauu rijau kawiiinu wa isim tou aliya ta Wagifu Harb wa Tartiibaat ta aamin Intikaliya tahgiig. huwo yauu masoul le murakaba, tahgiig wa iltizam ma wagifu harb, huwo bi katibu wa rasulu takrir tawali le majles wazara ta IGAD wa lejna al mushtaraka ta murakaba wa takiim. de guwa mushtaraka ben ahzab junubiin al indu maslaha, nas ta daman fi mantika, nas al gi istakal ma junub sudan fi aalam wa sabihaat ta junub sudan asan akidu inu harb wagifu kalas. Kan badd marraat harb ma wagifu, badden sika munasib bi akudou ashan nafizu salam.

Fi nihaya kulu de, junub sudan lisa bi agder amulu ihtiyajaat ta amin tou . istratijiya ta deffa wa lejna ta murajaa ta aamin bi amulu takarir ta istratijiya ta aamin ashan jeribu jesh wa aamin al ma jesh fi mashakiil al gi ligu beled ze beled al fugu sulta, junub sudan bi amulu himaya le nafsa tu wa gani fi amin.

FASIL NIMIRA 3

Fasil de aan musadaat insaniya wa rija abinu ta beled. de yauu gi saidu nas ta junub Sudan rija abinu beled wa hayaat tumon badi harb.

Ahzab al madau itifakiya lazim be kalaku biao al sah asan musadaat al insaniya wa himaya bi agder amulu fi zaman wa tawali fi fatra gubal intikaliya wa fatra intikaliya. De bi yaani hajaat ketiir ze;

- i) Tawfiir ta dakalu aamin wa himaya ta muwatniin al muhtajiin le musadaat insaniya.
- ii) Tawfiir jesmaniya, ganouniya wa himaya nafsani le lajiin wa nas al fi mukaymaat asan rija fi amin wa karama, fugu rija aelaat sawa al ferteku fi zaman ta dusman.
- iii) Waddi hak ta jensiya, tasjil wa taarif ta lajiin wa nas al fi mukaymaat al sah; wa
- iv) Sibul lajiin wa nas al fi mukaymaat asan rija le mahalaat tumon al assili wa ish fi manatik al humon yauu deru.

Fi fatra intikaliya hukuma wehida al wataniya al munashit be amulu barnamijaat le nas al fi mukaymaat wa lajiin fi tansiik ma umam al mutahida wa munazamaat al insaniya. Itibar kas bi waddi le kidma al aama, ze saha wa taalim, le nas al asiir fi dusman. Ze awlad, aitam, nuswan, nuswan al rijal tumon mutu, aw nas al muawakiin fi harb.

Fi fatra intikaliya, ganoun ta munazamaat al gair hukumiya Kaman bi amulu fugu murajaa ashan bi akidu huwo bi ruwa sawa sawa ma ahsen magasiyaat al alamiya.

Fi fatra intikaliya hukuma ta wehida al wataniya intikaliya al munashit bi amulu gurush kas le rija abinu ta beled, dak bi ainu ma 30 nas al fi aadam al silu min hukuma ta wehida al wataniya intikaliya al munashit wa nas al gi istakal ma sabihaat ta junub Sudan min kulu dowlaat.

De bi amulu awlawiyaat le rija abinu ta boniya tahtiya fi dawla, ma awlawiya al waddi le dusman – al asiir fi manatik. Gurush bi istalimu 100 \$ miliyon fi sena le fatra intikaliya min hokum wuhdaat wataniya intikaliya al munashit wa mutamar ta junub Sudan le taboruaat bi amulu asan gurush ziyada. Salam huwo haja al bi ja yom be yom, le kulu yom al futu, sikka ketiir be agder abinu ben ahzab wa nas ta junub Sudan. wa bi terega de, salam bi gani guwi. De beled taniina aniina indu haja asan alimu min glaati al futu wa gani maksoutiin sawa fi beled al fugu mustakbal salam wa izdehar.

FASIL NIMIRA 4

Fasil de aan mawarid, iktisad wa iddara ta gurush. Mustakbal ta iktisad ta junub sudan bi itamid le tahasoun fi nizam ta iddara ta gurush wa iktisad, wa abinu siika min muhassaba ahsen wa shafafiya. Fasl de bi wasifu tadiilaat fi shukul ta doustour wa ganoun, wa iddara asan bi amulu hajaat dell hasil.

Tanfiz al bi asiir fi tadiilaat dell bi yaani shafafiya ketiir fi amulu karar, muhassaba ahsen tarek ta harb diid fasad, wa ketiir min nizam hokum al muasiir.

Ijriaat dell bi abinu 10ika wa saidu asan sejaa ajanib amulu istismar wa musaada ta gurush min nas al mumawiil. Mafi fugu tadiilaat wa rabaa iktisad, junub sudan bi arufu iktisad gi naziil wa kataar bi rija le warra.

Ahdaf al raiisiya

Ahdaf al raiisiya fi ijriaat fi itifakiya yauu dell:

- Hukuma intikaliya ta wehida wataniya al munashit bi kun shafaf, huwo bi amulu maalumaat ta iktisad le amin. fi bi kun silsila ta masouliya wadeh fi amulu karar al bi akidu inu nas al bi amulu siyasa yauu bi hassibu kan ma tabau kawaed wa gawaniin. siyasaat bi hawiilu asan saidu fi tanmiya al daem.
- Hukuma Intikaliya ta wehida al wataniya al munashit bi amulu haja muasiir, shafaf, wa iddara muhassaba ta bitrul, Kaman ze bitrul wa iradaat al gair bitrul. Watani, wilaya, hukumaat ta mahaliya bi waddi le humon guwa fi doustour tumon wa guwa asan limu iradaat.
- Hukuma Intikaliya ta wuhda al wataniya al munasht yauu bi kun kaed al bi amulu harb diid fasad. soulouk wa sharaf le muwazifiin aama bi shajae kiima sharaf wa kulu zol kebiir al mutawariid fi fasad bi hassibu.
- Mal ta junub sudan bi shariku sawa fi kulu mustawayaat ta hukuma ashan bi agder rija abinu wa tanmiya al deru, hasab ganoun tu wa wajib al doustourri. musharaka ta iradaat wa lamarkaziya ta amulu karar bi akisu masouliyaat dell.
- Aliya ta sou tafahum, diiruu ma gawaniin ta itifagiya mushtarak fi muhassaba bi ragibu limu ta hajaat, taksiim sarrafu ta iradaat ze siyasaat ta mizaniya.

Tadiilaat dell bi hassiin siika ta hukuma wa amulu kararaat. Tadiilaat de Kaman bi hassiin shafafiya, muhassaba wa tasiir ta arufu ijriaat ta iddara ta shukul jediid. tadiilaat yauu bi istakal aw ma bi amulu tawjihaat ma gawaniin aw min tadiilaat ganouni iddari jediid.

Wazara maliya yauu muassasa ta hukuma al dakalu ketiir fi tadiilaat, huwo yauu masoul le mizaniya wa bi waddi tawjihaat le iddara ta maliya bi siifa aama. ze iddara ta bitrul al bi asiir yauu hadaf al markazi, wazara ta bitrul yauu Kaman masoul fi tadiilaat al indu ilaka ma iddara ta mawariid ta bitrul.

Le tadiilaat taniin, muassasaat jeddiid deruu asan kalaku nizam ta shukul guwi tamam. sulta ta iraddaat al watani, wa mufawdiya ta taawiid wa sulta iddara ta biega yauu ze.

Fi Kaman tadiilaat al gi ja fi nus al hadaf tu asan hassiinu sou tafahum ta muassasaat ta hukuma wa ainu tadiilaat kan faelan istakal ze ma kutu fi ras. Nas ta murajaa al watani guwi wa mufawdiya ta diid fasad yauu jisimaat al muhim.

Amulu siyasa al bi assiir wa shafafiya yauu darrar fi zaman al maalumaat ta iktisad ma kuwies kifaya. yaani wahid min tadiilaat yauu sulta ta iddara ta iktisad wa maliya asan saidu fi hilu mashakil al daef wa malumaat al ma kifaya.

Takadoum fi tanfiz bi rakibu wa kayalu ma lejna al gi istskal ma nas min lejna ta murakaba wa takiim mushtaraka al munashit.

FASIL NIMIRA 5

Fasil de huwo aan addala intikaliya, muhassaba, musalah, wa mualaja. Intihak ta hugug insan wa damar ta harb yauu sabab sslazim bi kelimu fugu bi tereka tamam wa ilaj ta mushkila.

Ashan bi saidu fi amulu haja de, Hukuma Intikaliya ta Wehida Wataniya al munashit bi kawiiinu musasaat ta addala al intikaliya ketiir, gi akidu inu shuwiya min humon nouswan 35%. Yauu de humon kida:

- i) Mufawdiya le hagiga, musalaha wa ilaj
- ii) Makama al mushtarak le junub sudan; wa
- iii) Sulta ta taawiid.

Muasasaat dell bi arfa hadaf al aama, sejee hagiga, musalaha wa ilaj , tawiidaat fi junub sudan. munazamaat iklimiya wa aalamiya ze itihad Afrikiya, Umam al Mutahida, wa mufawdiya ta Afrikiya ta Insan wa hugug ta nas bi saidu ashan amulu taktit , ashan nafizu wa ashan bi woddi musaada le shokol de.

Mufawdiya ta siika, musalaha wa ilaj

Mufawdiya ta hagiiga, musalah wa ilaj huwo yauu juzu muhim ta ijriaat ta abinu salam fi junub sudan al bi silu guwa ashan kalimu fi hajaat ta Dousman. huwo bi arfa salam le fug musalah wa ilaj al watani, huwo bi bada istakal baddi arba shuhur min takwiin ta hukuma intikaliya ta wehda wataniya al munashit. Fatra ta istifsar bi kun min min shahar saba2005 le yom al madau fugu itifakiya ta salam al munasht.

Huwo bi kun muratab gi ruwa sawa ma istisharaat al aam ashan akidu inu huwo bein hajaat taniin, kibraat ta nouswan wa rijal, awlad, banaat yauu sejilu bi terika kamiil wa hajaat al ligu bi kutu fi natija ganoun al talau.

Mufawdiya bi amulu hajaat ketiir, huwo bi amulu tahgiig, sejilu wa takriir fi zuruf kulu intihakaat ta hugug al insan, gi arufu nas al bi amaulu intihakaat wa jeriimaat, huwo Kaman bi amulu tahkiik, sejiilu wa takariir fi intihak ta hukum ta ganoun, wa istimal sulta bi terika al ma kuwies al dourouri,

gani diid kulu nas fi Dowla ta junub sudan, nas al ma ta dowla, aw wakalaat tumon wa nas al ma humon.

Huwo bi istamilu talabaat min dahaya al lisa ma arufu wa amulu tahgiig ma humon . huwo badden bi amulu tawsiiya ta ijriaat ta ilaj wa aliyaat al ressimu min takaliid al fi, ijriaat ,wa aliyaat , fugu siikaat iktira le tawiidaat.

Ashan Mufawdiya bi istakal shukul tou, huwo kawiin waraga mustakil ta tarik al tamam, wa amulu tawsiiyaat ashan kalam ta kef bi wagifu rija tu, fugu min kilal taadilaat ta ganoun wa muasasaat.

Mufawdiya bi indu sulta ashan amulu gadiiya le nas , awrag wa muedaat taniin al humon fakiru huwo dourouri, wa huwo bi agder amulu himaya ta hawiiya ta dahaya wa shuhud, huwo Kaman bi resimu ahsen shukulaat min Afrika wa kulu makan bi arfau fug al hagiiga, musalaha wa ilaj, wa amulu tawaeya wa wasoulu le nas – bi arfa shukul tu, kassa ma shabab wa nouswan.

Mufawdiya bi kawiin min saba muhafiziin, arba min humon bi kun min junub sudan, fugu itniin nouswan. baggi talata muhafiziin bi kun min belad ta Afrika taniin. wahid bi kun mara. takriir tou fi nihaya bi kun talata shuhur gubal nihaya ta intikaliya.

Mahkama mushtarak le Junub Sudan

Mahkama al mushakal le Junub Sudan yauu mahkama al bi kun retiibu ashan jeriibu nas al masouliin kubar fi jerimaat al humon amulu bein 15 shahar itinashar 2013 wa nihaya ta fatra intikaliya 2021.

Mahkama bi hagiigu wa fi kulu makan al dourouri, itahamu nas al gi silu masouliya ta intihak ganoun aalamiya aw ganoun ta Junub Sudan. mahkama al mushakal bi indu sulta ma ihtiram le hajaat al jai: kulu nas ketiir; jerimaat al diid insaniya, jerimaat ta harb; jeraiimaat taniin ketiir tahat ganoun aalamiya wa ganoun ta Junub Sudan al gariib fugu jeriimaat diid nouwan wa itamilu guwa ma mara.

Nas gaddi, nas al bi tahimu, wa nas al bi amulu tahgiig wa nas ta diffa wa nas ta tasjiil humon bi kun nas indu rouh fug fi nus wa sharaf, ma kibra fi ganoun ta ijam wa ganoun aalamiya insaniya wa hugug al insan, nas gaddi al ketiir fi lejna bi kun min belad ta Afrika wa junub Sudan.

Mahkama al mushakal bi amulu himaya le nas al darraru wa shuhud fi katt ma gawaniin duwaliya, magassaat wa mumarasaat, hak ta mutaham bi ihtariimu, mafi zol bi aafu min masouliya ta ijam le anu humon yauu muwazifiin ta hukuma, aw muwazifiin al intakabu, wa mafi zol bi agder amulu shakuwa ta diffa ta awamiir ta nas kubar. waddi aafu al aam salahiyaat ma bi wagfu mahkama mushtarak.

Mahkama al mushakal mikin bi talabu oukuba ta mumtalakaat al jibuu ma amal ta ijam, bi rijau le humon aw le wilaya ta junub Sudan. huwo Kaman bi waddi taawidaat al munasib le nas al darraru, nas al warri aw tahamu ma mahkama al mushtarak ma bi kun mushtarak fi hukuma intikaliya ta wehida wataniya al munasht aw hukumaat al jai le fatra al ganouni yauu bi karir.

Mufawadiya wa Sultat Tawidaat

Fi Kaman bi kun sulta ta taawidaat bi ratibu ma hukuma intikaliya ta wehida wataniya al munashtfi sita shuhur min bidaya ta fatra intikaliya. sulta de bi kun masoul le gurush ta tawiidaat, sulta de bi wafiru muedataat wa daam ta gurush le muwatiniin wa mumtalakaat tumon damiiru fi harb wa saidu humon ashan rija abinu hajaat tumon. huwo bi ligu talabaat min nas al darraru wa amulu le humon tawiidaat al dourouri. Dell yauu aliyaat al addala bi amulu fi Junub Sudan wa itazir le maddi.

FASIL NIMIRA 6

Fasil de aan akiir hudud ta doustour al daem. Fi kelmaat taniin, tadiilaat ta doustour al aam de shiikil tou bi kun kef, wa kef aniina bi wasoulou hinak, fi doustour jahiz fi junub sudan, lakin huwo deru tajdiid asan bi tiimu hakaiik al jediid ta beled, taniina asan akidu salam fi zaman tawiil.

Doustour bi wafiru ganoun le muragaaba wa hudud le hajaat al hukuma bi agder amulu, huwo Kaman bi agder amulu damanaat ta himaya le nas ta junub sudan.

Fi fatra al intikaliya, Hukuma Intikaliya ta Wehida Wataniya at Munashit, bi ragibu doustour al daem - wa amulu ijriaat al bi hakim bi ganoun jediid. Ijriaat de bi diiruu wa mulkiya ta nas ta junub sudan. Doustour al daem bi kamiilu ma aktar min itniin sena baddi nihaya ta fatra intikaliya al gubal.

Ijriaat de bi kun asan gawaniin dell:

- i) Siiyada ta nas ta junub sudan.
- ii) Nizam ta fidiraliya wa dimukaratiya ta hukuma bi akisu nas ta junub sudan.
- iii) Daman ta salam , wa istikrar, wehida wataniya wa karama ta arid ta junub sudan .
- iv) Sejaa fi musharaka ta nas fi hukum ta beled fi dimukuratiya hur wa intikabaat al kuwies wa gasimu ta sulta wa mawarid le wilaya wa mugataat.
- v) Ihtiram le irik wa taadud fi mantika wa hugug ta nas al fi fi mantika. Sejaa sakafa tumon wa hawiiya tumon.
- vi) Gi akidu hajaat al asasi le kulu nas min kilal tasiis ta shukul le raba iktisad kuwies wa musawat wa dakalu le mawarid watani wa kadamaat.
- vii) Sejaa wa sahilu taawun fi mantika wa aalamiya ma junub sudan.
- viii) Kutu nas ta junub sudan asan hilu hajaat ta watan fi salam min kilal wanousa, tahamul, mahal al bi gani fugu wa ihtiram rae ta nas taniin.

Ijriaat de bi ruwa sawa ma mushawaraat wa kulu asehab ta shukul wa ahzab siyasiya, munazamaat ta mujtama al maddeni, mujtamaat ta nouswan, mujtamaat ta shabab, wa mujtama ta kaniisa. lejna ta amulu murajaa fi doustour al watani yauu al bi saidu doustour fi amulu ijriaat. huwo bi amulu min kilal mumasiliin min kulu majmuaat barra barrau dell.

Hukuma Intikaliya ta Wuhda Wataniya al munasht, ahzab siyasiya, mujmua ta kanisa, mujmuaat ta nouswan shabab, akaliyaat irkiya, mumasiliin ta kitaa al kassa, majmua ta CSO, akadimiin nas al ma hajaat kassa wa takasussaat.

Fi katibu doustour daem bi talau min ganoun al aama ta junubiin. Tarik ta doustour wa kibra wa itifakiya de. katibu doustour al roudou ma muatamar ta doustour badden bi gadiimu le majles ta doustour le tawdeh wa tasdiik.

FASIL NIMIRA 7

Fasil de aan mufawdiya ta murakaba wa takiim al mushtaraka, yauu gisim masouliya ta muragaba wa takiim. wa tanfiz le itifagiya ta salam.

JMEC fii jahiz tahat itifagiya ta sena 2015, wa kan kalasu asan ijriaat ta tanfiz ta itifakiya ta salam bi agder kaiimu. Hassa, huwo kan assisu tani marra ashan huwo bi agder rakibu wa kaiimu itifagiya ta salam al munashit de.

Uduwiya tu kalas amulu fugu tamdiid le 43. uduwiya tu ma bes ashan ahzab al fi itifagiya , lakin al muhim , huwo amuluu min junubiin asehab ta shukul humon yauu nas kubar al indu iman , nas al arufu, wa mumasiliin ta majmua ta nouwan, nas ta aamal, majtamaa al madeni, shabab wa akadimiin. huwo Kaman amuluu min nas ta damanaat fi mantika, nas al bi saidu aalamiya wa sabihaat ta junub sudan.

Rija tassis ta JMEC yauu masoul le murakaba wa iddara ta tanfiz ta itifagiya salam, fugu wa muhima ta hukuma ta wehida wataniya jediid, gani sibu kef ahzab bi kun fi zaman ta itifagiya wa barnamij ta tanfiz yauu juzu al muhim ta hajaat al amuluu kalas . kan hajaat ma gi ruwa kuwies. wa bi agder tala kuwies wa ruwa bi suraa JMEC lazim bi wanousou.

Zol kabiir ta JMEC bi amulu takariir ma kulu hajaat al batal hasil fi harb.wa mawadee al saab mikin bi arfau fi zaman ta tanfiz ta salam le hukuma, wa bi rasoulou sura tu le zol kabiir majles ta wazara ta IGAD.

Zol kabiir ta majles wuzara ta IGAD badden bi naddi ijtimaa al tarae ta majles wuzara ta IGAD fi arbatashar yom ashan karir aamal wa zaman munasib, JMEC Kaman bi agder iktarah hulul le hajiz mikin bi hasil ben ahzab. Wa kan ma najah, badden JMEC bi hawilu mushkila le majles wazara ta IGAD.

JMEC bi amulu ijtimaa hatta awhid marra fi shahar wa bikalimu suwiya daem le riaasa ta hukuma bi amulu takriir bi aliya ashan halla ta tanfiz ta itifagiyasalam , abu katibu fi talata shuhur le hukuma al daem, majles wazara, majes tashree intikaliya watani, wa asehab aamal fii ikliim wa aalamiya al riaasi taniin.

JMEC Kaman bi ainu shukul ta muasasaat al barra barrau wa aliyaat ta rija tasiis ma itifakiya ta salam al munasht. dell fugu wagifu ta harb wa tartiibaat ta amin al intikaliya, murakaba wa isbat ta aliya, iktisad, wa sulta ta iddara ta maliya, istiratijiya ta diffa wa lejna ta murajaa ta amni, wa mufawdiya ta intikabaat al watani.

Hafizu siika ta nashataat ta kulu muasasaat ta itifagiya wa aliya JMEC bi agder akidu inu ijriaat bi ainu wa bi agder kalagu doukout al bi saidu asan bi sibu ahzab bi hassibu.

Salam huwo haja al bi ja yom be yom, le kulu yom al futu, siika ketiir bi agder abinu ben ahzab wa nas ta junub Sudan. wa bi terega de, salam bi gani guwi. De beled taniina aniina indu haja asan alimu min galtaat al futu wa gani maksoutiin sawa fi beled al fugu mustakbal salam wa izdehar.